

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

МУСТАҚИЛЛИК – УЛУҒ НЕЪМАТ

Азиз юртдошлар! Барчангизни «Азиз ва яғонамсан, жонажон Ўзбекистоним!» шиори остида бўлиб ўтаётган мустақиллигимизнинг 27 йиллиги байрами билан чин дилдан табриклаймиз! Аллоҳ таоло ватанимизни доимо обод, фаровон ва тинч юртлардан қилсин! Ватанимиз равнақи йўлида астойдил, фидокорона меҳнат қилаётган раҳбару ходимларнинг хайрли ишларида Аллоҳ таоло мададкор бўлсин!

Муҳтарам жамоат! Аллоҳ таоло Қуръони каримда:

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ (سورة الضحى الآية-11)

яъни: “**Раббингизнинг (Сизга ато этган барча) неъматини ҳақида эса (одамларга) сўзланг!**”, деб марҳамат қилган. (Зуҳро сураси, 11-оят). Ушбу оятнинг ҳукмига биноан ўтган йиллар давомида юртимизда амалга оширилган хайрли ишлар, эришилган ютуқларимизни яна бир карра эслаб ўтмоғимиз мақсадга мувофиқ бўлади. Зеро, эришилган неъматларни зикр қилиш ҳам шукрона неъмат ҳисобланади.

Маълумки, юртимизда ҳар соҳада янгиликлар, халқ фаровонлиги йўлида кўплаб хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Муҳтарам Президентимизнинг шахсан ўзлари ҳар бир соҳанинг ичига бевосита кириб бориб, мавжуд муаммоларни бартараф этиш бўйича катта ҳажмдаги ишларни амалга оширмоқдалар. **Жумладан, аҳолини уй-жой билан таъминлаш мақсадида амалга оширилаётган ишлар қаторида кам таъминланган ва ногиронлиги бўлган кишиларга ҳам алоҳида имтиёз асосида уй-жойлар берилаётгани таҳсинга сазовордир. Ушбу амал динимизда макталган силаи раҳмнинг янада мустаҳкам боғланишига, ака-укалар ўртасида аҳил муносабатнинг сақланиб қолишига катта ҳисса қўшиши шубҳасиз. Бундай хайрли ишлар ҳар бир вилоятда амалга оширилаётганини таъкидлаб ўтиш лозим.**

Муҳтарам юртдошлар, **янги ўқув йили бўсағасида турибмиз.** Яқин кунларда фарзандларимиз яхши ниятлар билан таълим даргоҳларига қадам қўядилар. Ҳар жойда бўлгани каби таълим муассасаларига қатнашнинг ҳам ўз тартиб-интизоми бор. Бу йилдан барча умумий ўрта таълим муассасаларида ягона форма жорий этила бошланди. Демак, фарзандларимизни бунга риоя қилишларини таъминлаш ҳам ота-оналарнинг бурчи ҳисобланади.

Хабарингиз бор – муҳтарам Юртбошимиз томонидан юртимизда таълим соҳасига жуда катта эътибор қаратилмоқда. Хусусан, ўқитувчиларни моддий қўллаб-қувватлаш, уларнинг ижтимоий таъминотини яхшилаш, ойлик иш

ҳақларини мунтазам ошириб бориш, бир сўз билан айтганда, ўқитувчининг жамиятдаги обрў-эътибори, мақомини оширишга қаратилган тизимли чоратadbирлар амалга оширилмоқда. Бинобарин, таълимга киритилган сармоя – бу, шубҳасиз, келажакка киритилган сармоядир. Шу ўринда юртимиздаги диний билим юртлири фаолиятига ҳам катта эътибор қаратилаётганини алоҳида таъкидлаш лозим. Ўтган йили Бухорода “Мир Араб” олий мадрасаси очилди, диний илмий мактаблар фаолияти йўлга қўйилди ҳамда диний таълим муассасалари қошида араб тили, Қуръон ва тажвид тўғараклари фаолият бошлади. Бироқ, фарзандларимиз таълим-тарбиясига назар солар эканмиз, шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, уларнинг диний таълимни фақат расмий билим юртлирида олишлари ўта муҳим саналади. Ҳозирги кунда динни ўрганиш учун барча шароит ва адабиётлар етарли бўлган бир пайтда, баъзи бир ота-оналар ўз фарзандларини ҳуфёна ташкил этилган “хужра”ларда диний маълумотга эга бўлмаган шахслар қўлига сабоқ олиш учун бериб қўяётганликлари маълум бўлмоқда. Ҳолбуки, диний таълим беришга ҳеч қандай руҳсати бўлмаган шахснинг қўлида қандайдир пана-пастқам жойларда таълим олишнинг оқибатлари яхшилиқка олиб бормаслигини унутмайлик.

Шу маънода, **жондан азиз фарзандларимизнинг таълим-тарбиясига эътибор қаратиш, уларнинг мактабда дунёвий билимлар, хорижий тилларни чуқур ўзлаштиришини назорат қилиш ҳар бир ота-онанинг муҳим вазифаларидан бири ҳисобланади.** Зеро, Абдулла Авлоний таъкидлаганидек: «Замона илмидан бебаҳра миллат ўзгалар қўлида поймол бўлур». Мамлакатимизнинг эртанги кунига дахлдор ушбу масалага барчамиз бирдек масъул ва жавобгармиз.

2018 йил мамлакатимизда «**Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили**» деб эълон қилинди. Ушбу ғоят муҳим ташаббус замирида ҳам Она-ватанимизни ҳар томонлама ривожлантириш, уни тараққий этган мамлакатлар қаторидан жой олишини таъминлашдек эзгу мақсад мужассамдир. Ушбу эзгу ғояга, биринчи навбатда, теран фикрли, замонавий илм-фан сирларини ўзлаштирган кадрлар билан эришиш мумкин.

Ҳар бир ўзини ҳурмат қилган халқ бугунги кунини ўйлаши билан бирга келажакки ҳақида ҳам қайғуради. **Агар биздан фарзандларимизга обод юрт мерос қолишини истасак, ёшларимизга, уларнинг тарбиясига бепарво бўлмаслигимиз керак.** Чунки, бир халқни ўзига қарам қилмоқчи бўлганлар ўша халқ амал қилиб келадиган минг йиллик қадриятларини йўқ қилишга, ватанга муҳаббат, динга ҳурмат ва оила муқаддаслиги тушунчаларига путур етказишга ҳаракат қилади. Бу йўлда улар барча воситалардан фойдаланади. Интернет, мусиқа, миссионерлик, кино ва ҳаттоки мультфильмлар ҳам уларнинг қўлида қуролга айланади, биз сезмаган ҳолда хонадонимизга ҳам суқилиб киради. Бу масалада оталарнинг зиммасида катта масъулият бор.

Аслида, таълим-тарбия оиладан бошланади. Фарзандига одоб-ахлоқ ўргатиш ота-онанинг биринчи галдаги вазифаси саналади. Зеро, Пайғамбаримиз саллаллоҳу алайҳи васаллам:

عَنْ أَيُّوبَ بْنِ مُوسَى عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نَحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ" (رَوَاهُ الْإِمَامُ التِّرْمِذِيُّ).

яъни: Айюб ибн Мусо разияллоҳу анҳу отасидан, у киши бобосидан ривоят қиладики, Расулуллоҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам айтдилар: **“Ота фарзандига чиройли одобдан ҳам кўра яхшироқ ҳадя (мол-давлат) бера олмайди”**, – деб марҳамат қилганлар (Имом Термизий ривояти). Шу нуқтаи назардан, фарзанд таълим-тарбияни биринчи галда оилада ота-онасидан олади. Оила катталари онги-дунёқараши эндигона шаклланиб келаётган мурғаккина ёшга миллий-диний қадриятларимизни, одоб-ахлоқнинг энг гўзал намуналарини ўргатадилар.

Кейинги вақтда хотин-қизлар ўртасида кийиниш борасида миллийлигимизга зид тарздаги кўринишлар ҳам кўзга ташланмоқда. Ўзимизнинг диний ва миллий қадриятларимизга, қадимдан оналаримиз ва момоларимизнинг кийинишларига умуман тўғри келмайдиган либосларга бурканиш, балки, ўзга миллат ва халқларга тақлид қилиб кийиниш ўзлигимизни унутиб бораётганимиздан далолатдир.

Охирги икки йил давомида диний соҳада ҳам кенг кўламли ислохотлар амалга оширилди. Ўтган йили мухтарам Юртбошимиз фаоллар ва нуронийлар билан учрашувда диний-маърифий ишлар мавзусига алоҳида тўхталиб, динимиз равнақи ва ривожига учун тегишли кўрсатмаларни берган эдилар. Жумладан, барчамизни илм олишда мусобақалашига чақирган Раҳбаримиз: “Қуръонни эшитиш, эшита билиш – у маънавият, у маърифат. Қуръон ҳеч қачон ёмонликка даъват қилмайди, агар уни эшита олсак, эшиттира олсак – бу муваффақият бўлади, элимизга нур келади”, – деган фикрларни билдирдилар. Бу ташаббусга “лаббай” деб жавоб берган Ўзбекистон мусулмонлари идораси Республика миқёсида Қуръон мусобақасини ташкил этди.

Рамазон ҳайити куни мухтарам Юртбошимиз Ислом цивилизация маркази қурилишининг тамал тошини қўйдилар. Ҳозирги кунда бу иншоот қурилиши жадал суратлар билан олиб борилаётган.

Президентимиз ташаббуси билан ташкил қилинган Ўзбекистон халқаро ислом академияси ҳам ўз таркибидаги ўрта таълим (лицей), олий таълим (бакалавр, магистр) ва таянч докторантурага талабалар қабул қилиб, ўз фаолиятини бошлаб юборди.

Кейинги икки йилда Ҳаж сафарига боровчилар сони икки мингтага оширилгани ҳам мўмин-мусулмонларимизнинг чексиз қувончига сабаб бўлди. Зеро, Аллоҳ таолонинг байтини Ҳаж қилиш ҳар бир мусулмоннинг орзуси саналади. Шунини алоҳида таъкидлаш лозимки, **Ҳажга бориш шунчаки зиёрат эмас, балки юксак масъулият саналади. Шунинг учун ҳар бир хожи қолган ҳаёти давомида эл-юртга ўрнак бўлиб, маҳалладаги кам таъминланган, ёрдамга муҳтож кишиларнинг ҳомийси, адашганини тўғри йўлга солувчи, нотинч оилалар ўртасини ислоҳ этувчи халқ орасидаги юксак маънавиятли инсонга айланмоғи лозим.**

Жорий йил муборак Қурбон ҳайитининг биринчи уч куни мамлакатимизда дам олиш кунлари этиб белгилангани, байрам муносабати

билан муҳтарам Юртбошимизнинг Ўзбекистон халқига Қурбон ҳайити табригини йўллашлари шў мўътабар заминда умргузаронлик қилаётган ёшў қарини беҳад қувонтирди. Бу эса давлатимиз Раҳбарининг диний-маърифий кадриятларимизга бўлган эътиборидан яққол далолатдир.

Албатта, амалга оширилаётган хайрли ишлар замирида юртимиздаги тинчлик ва осойишталик алоҳида ўрин тутает. Зеро, тинчлик бор юртда ривожланиш, тараққийёт бўлати. Бу неъматларнинг давомли ва зиёда бўлиши эса шукронага боғлиқдир. Аллоҳ таоло Қуръони каримда:

... لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ ... (سورة إبراهيم الآية-7)

яъни: “...агар (берган неъматларимга) шукр қилсангиз, албатта, (уларни янада) зиёда қилурман...”, – деб марҳамат қилган (Иброҳим сураси, 7-оят).

Муҳтарам азизлар! Ислон дини инсоният ҳаётининг фаровонлиги, унинг моддий ва маънавий камолотига сабаб бўлувчи ишларга чорлайди. Шу сабабли инсон манфаати учун қилинадиган барча хайрли ишлар Ислон дини томонидан ҳар доим қўллаб-қувватланади. Аллоҳ таоло Одам алайҳиссаломни яратиб, у зотнинг зуррийётларини ер юзига таркатди. Улар ерда турли миллатлар ва элатларни ташкил қилиб, маълум ҳудуд ва маконларни ўзлари учун маскан тутдилар. Аллоҳ таоло уларнинг ҳаммасини ҳур ва тенг ҳуқуқли қилди. Бу ҳақда Қуръони каримда шундай марҳамат қилинади:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا ... (سورة الحجرات الآية-13).

яъни: “Эй, инсонлар! Дарҳақиқат, Биз сизларни бир эркак (Одам) ва бир аёл (Ҳавво)дан яратдик ҳамда бир-бирларингиз билан танишишингиз учун сизларни (турли-туман) халқлар ва қабила (элат)лар қилиб қўйдик...” (Ҳужурот сураси, 13-оят).

Мамлакатимиз тараққийётининг янги босқичида эришилган муваффақиятлардан яна бири бу – қўшни мамлакатлар билан ижтимоий-иқтисодий, маданий-гуманитар алоқаларнинг янада ривожлантирилиши бўлди, десак асло муболага бўлмайди.

Қозоғистон, Тўркменистон, Қирғизистон, Тожикистон Республикалари раҳбарларининг мамлакатимизга амалга оширган давлат ташрифлари, эришилган натижалар минтақа мамлакатларининг янада гуллаб-яшнашига хизмат қилади.

Табиийки, инсон қаерда дунёга келса, ана шу ер унинг учун азиз Ватан ҳисобланади. Киндик қони тўкилган жой инсон учун ҳеч нарсага алмаштириб бўлмайдиган, ҳамма нарсадан ҳам қимматли даргоҳдир. Расулуллоҳ саллалоҳу алайҳи васаллам ўзлари туғилиб ўсган шаҳар Маккаи мукаррама ҳақида шундай деганлар:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَا أَطْيَبَكَ مِنْ بَلَدَةٍ وَأَحَبَّكَ إِلَيَّ" (رَوَاهُ الْإِمَامُ ابْنُ حِبَّانَ).

яъни: Ибн Аббос разияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: “Расулуллоҳ саллалоҳу алайҳи васаллам айтдилар: **“Қандай ҳам яхши шаҳарсан! Менга қандай ҳам севимлисан!”** (Имом Ибн Ҳиббон ривояти).

Демак, Ватанни севиш, уни соғиниб яшаш инсон табиатида мавжуд бўлган нозик ҳисдир. Ватанни севиш фақат тилда қолиб кетмаслиги, балки ватандошлар юрт равнақи учун бирлашиши, бир-бирига хайрихоҳ бўлиб, дунё-охиратда фойдали ишларга ҳаракат қилишлари керак. Қуръони каримда шундай марҳамат қилинади:

...وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (سورة المائدة الآية-2).

яъни: “...Эзгулик ва тақво (йўли)да ҳамкорлик қилингиз, гуноҳ ва адоват (йўли)да ҳамкорлик қилмангиз! Аллоҳдан қўрқингиз! Албатта, Аллоҳ азоби қаттиқ зотдир” (Моида сураси, 2-оят).

Мана шу севимли Ватанда яшаётган ҳар бир мўмин-мусулмон, авваламбор, ўзи, аҳли-аёли, яқинлари ва жамиятга фойдали инсон бўлишга ҳаракат қилиши лозим. Бунинг учун ўзига юклатилган вазифани чиройли адо қилиши даркор. Биз бир пайтнинг ўзида ҳам фарзанд, ҳам ота, ҳам иш жойларимизда масъул вазифани бажарувчи фуқаромиз. Мана шу мажбуриятларни масъулият билан бажаришимиз, ҳеч бўлмаса атрофдагиларга ва жамиятга зарар етказмаслигимиз даркор. Зеро, Ибн Умар разияллоҳу анҳудан ривоят қилинган ҳадисда Расулуллоҳ саллалоҳу алайҳи васаллам шундай деганлар:

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَحَبُّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ" (رَوَاهُ الْإِمَامُ الطَّبْرَانِيُّ).

яъни: **“Одамларнинг Аллоҳга энг севимлиси – бошқаларга фойдаси кўпроқ тегадиганидир”** (Имом Табароний ривояти).

Барчамизга маълумки, ўтган йили “Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили” давлат дастури асосида Республика миқёсида аҳолини турмуш тарзини ўрганиш, муаммоларини аниқлаш ва уларни бартараф этиш юзасидан тизимли ишлар йўлга қўйилди. Натижада, **нафақат шаҳар ва вилоят марказлари, балки чекка ҳудудларда ҳам “Обод қишлоқ” ва “Обод маҳалла” дастурлари доирасида улкан бунёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Бү эса фуқароларда давлатимиз томонидан амалга ошириляётган ишлардан мамнунлик ҳиссини ошириши билан бирга, уни қўллаб-қувватлашларига, келажакка катта ишонч билан боқишларига сабаб бўлмоқда.**

Ҳақ таоло барчамизни Ватанимиз тараққиёти ва фаровонлиги йўлида олиб бораётган хайрли ишларимизга ривож берсин! Юртимиз Мустақиллигини бундан ҳам мустаҳкам айлаб, жонажон диёрда олам-олам орзу-хаваслар билан униб-ўсаётган фарзандларимизни буюк аждодларимизга муносиб, ўз Ватани ва халқига фидойи, юрт корига ярайдиган авлодлар бўлиб етишишларини насиб айласин. Барчамизга Мустақиллик байрами муборак бўлсин! Омин!